

Omówienie wyników badania nt. stanu doradztwa metodycznego w Polsce

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

AGENDA

- 1 PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU
- 2 ORGANIZACJA DORADZTWA METODYCZNEGO
- 3 REKRUTACJA DORADCÓW METODYCZNYCH
- 4 SPOSÓB ZATRUDNIENIA DORADCÓW
I WYNIKAJĄCE Z NIEGO OBCIĄŻENIA
- 5 SYSTEM FINANSOWANIA
- 6 ROLA I PRESTIŻ DORADCY METODYCZNEGO
- 7 KIERUNKI ROZWOJU KOMPETENCJI DORADCÓW
METODYCZNYCH
- 8 SPOSOBY WSPIERANIA NAUCZYCIELI
- 9 BARIERY W KORZYSTANIU Z USŁUG DORADCÓW

PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

— PODSTAWOWE INFORMACJE O BADANIU —

ZAMAWIAJĄCY

Ośrodek Rozwoju Edukacji

WYKONAWCA

DANAE Sp. z o.o.

CEL BADANIA

Głównym celem badania było określenie stanu doradztwa metodycznego w Polsce. Ma to pozwolić na wypracowanie dalszych kierunków jego rozwoju w systemie oświaty.

TERMIN REALIZACJI BADAŃ TERENOWYCH

listopad – grudzień 2024

BADANIA ILOŚCIOWE

CAWI – kwestionariusz internetowy

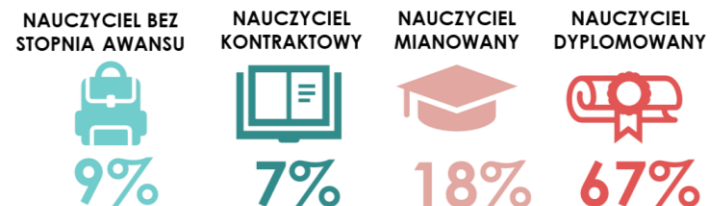
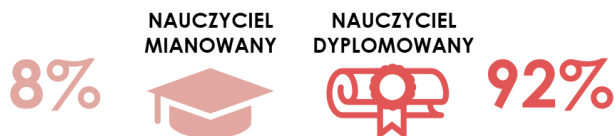
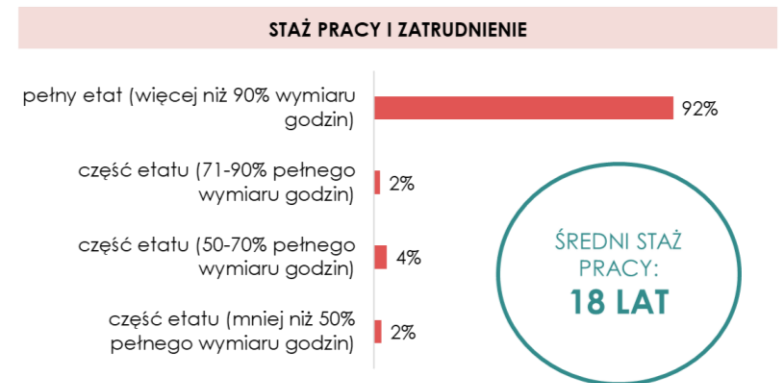
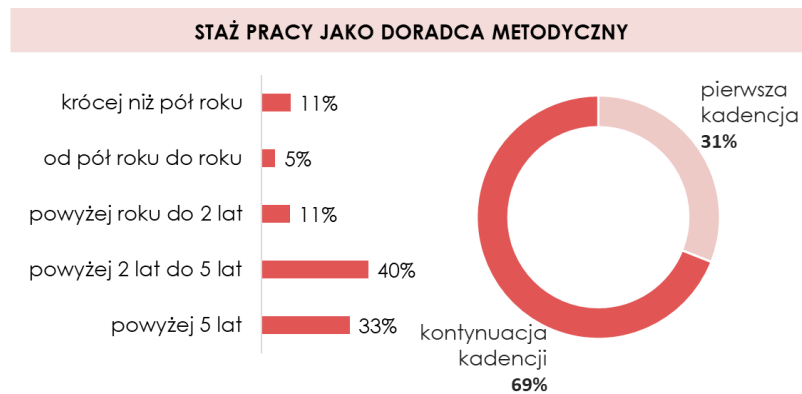
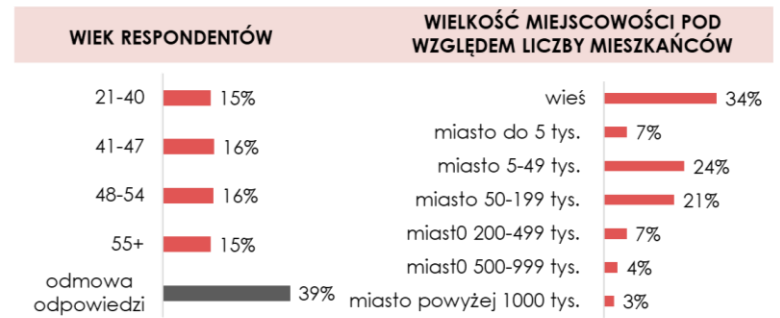
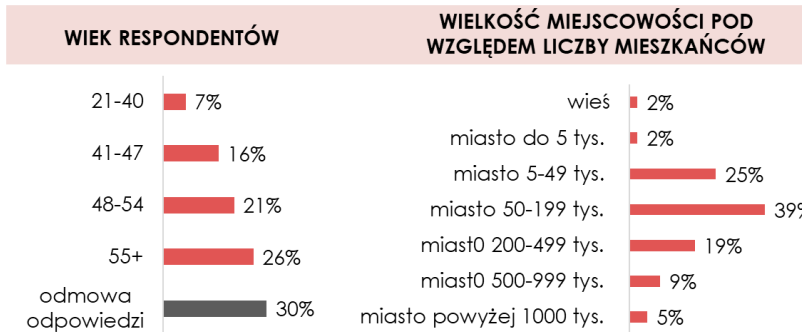
- nauczyciele: n=22 709
- doradcy metodyczni: n=668

BADANIA JAKOŚCIOWE

FGI – grupowe wywiady pogłębione

- pracownicy kuratoriów oświaty (1 wywiad)
- dyrektorzy placówek doskonalenia nauczycieli (2 wywiady)
- dyrektorzy szkół zatrudniający doradców metodycznych (1 wywiad)
- doradcy metodyczni (2 wywiady)

CHARAKTERYSTYKA DEMOGRAFICZNA

n=668

n=22 709

ORGANIZACJA DORADZTWA METODYCZNEGO W POLSCE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

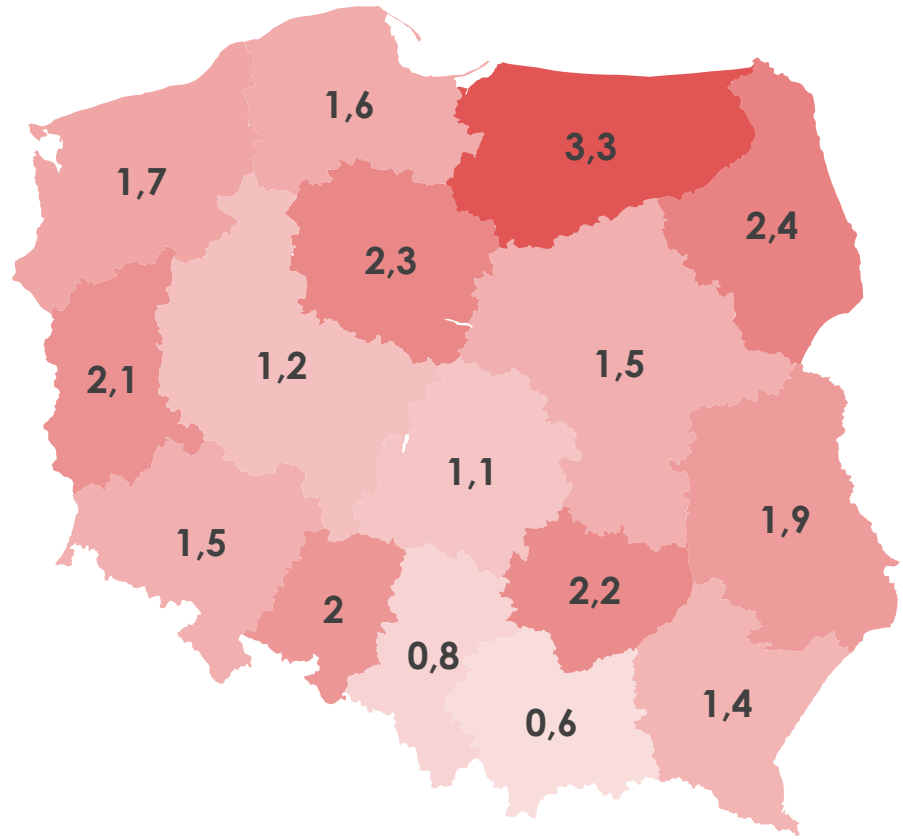

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

LICZBA DORADCÓW PRZYPADAJĄCYCH NA 1000 NAUCZYCIELI W POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTWACH

Województwo	Liczba nauczycieli w osobach	Liczba doradców metodycznych
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	24 413	81
PODLASKIE	21 317	52
KUJAWSKO-POMORSKIE	35 779	84
ŚWIĘTOKRZYSKIE	21 526	47
LUBUSKIE	16 970	36
OPOLSKIE	16 794	34
LUBELSKIE	39 313	76
ZACHODNIOPOMORSKIE	27 628	47
POMORSKIE	45 304	73
DOLNOŚLĄSKIE	49 040	73
MAZOWIECKIE	111 627	166
PODKARPACKIE	40 691	55
WIELKOPOLSKIE	64 910	76
ŁÓDZKIE	41 837	44
ŚLĄSKIE	79 237	60
MAŁOPOLSKIE	67 566	40

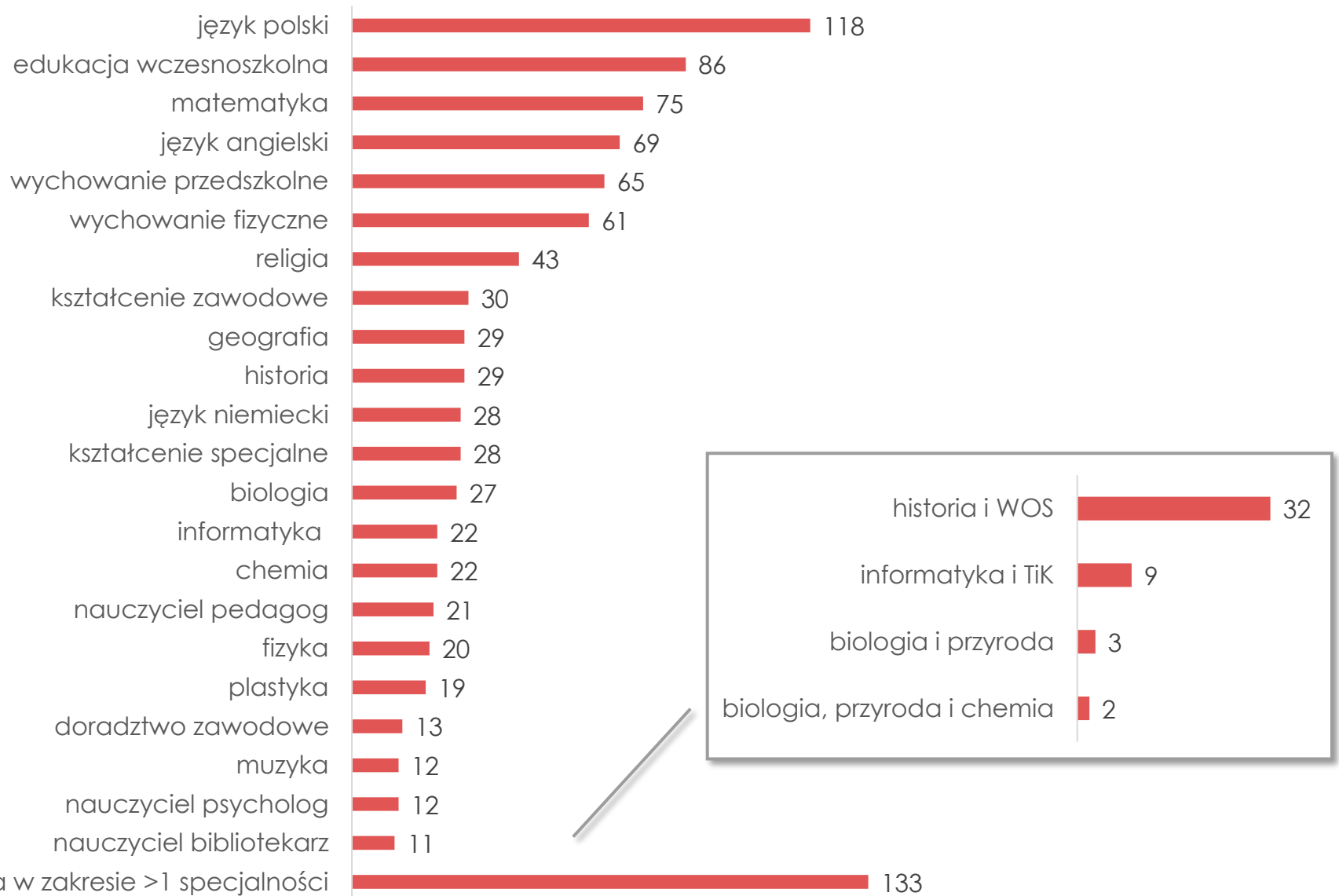
LICZBA DORADCÓW NA 1000 NAUCZYCIELI

Obsługiwane przez usługę Bing
© MSFT, Microsoft, Navteq, Wikipedia

Źródło: Dane SIO dot. nauczycieli na dzień 30.03.2024, dane dot. doradców metodycznych na dzień 30.04.2024 r.

LICZBA DORADCÓW METODYCZNYCH WG PRZEDMIOTÓW, DZIEDZIN WSPARCIA*

* Wykres prezentuje przedmioty i dziedziny, z zatrudnieniem pow. 10 osób

— PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA DORADZTWO —

— PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA DORADZTWO —

“

A propos zatrudniania, to musi trochę zmienić, bo kurator tworzy sieć, wojewoda daje pieniądze, a potem przekazuje to marszałkowi. My zatrudniamy go na drugą umowę, potem wystawiamy opinię i to właściwie kto ma nad tym wszystkim czuwać i kto właściwie wie jak ten doradca funkcjonuje? Natomiast osobne umowy, tutaj dyrektor, tutaj dyrektor, trochę tego za dużo chyba...

(FGI, dyrektorzy PDN)

“

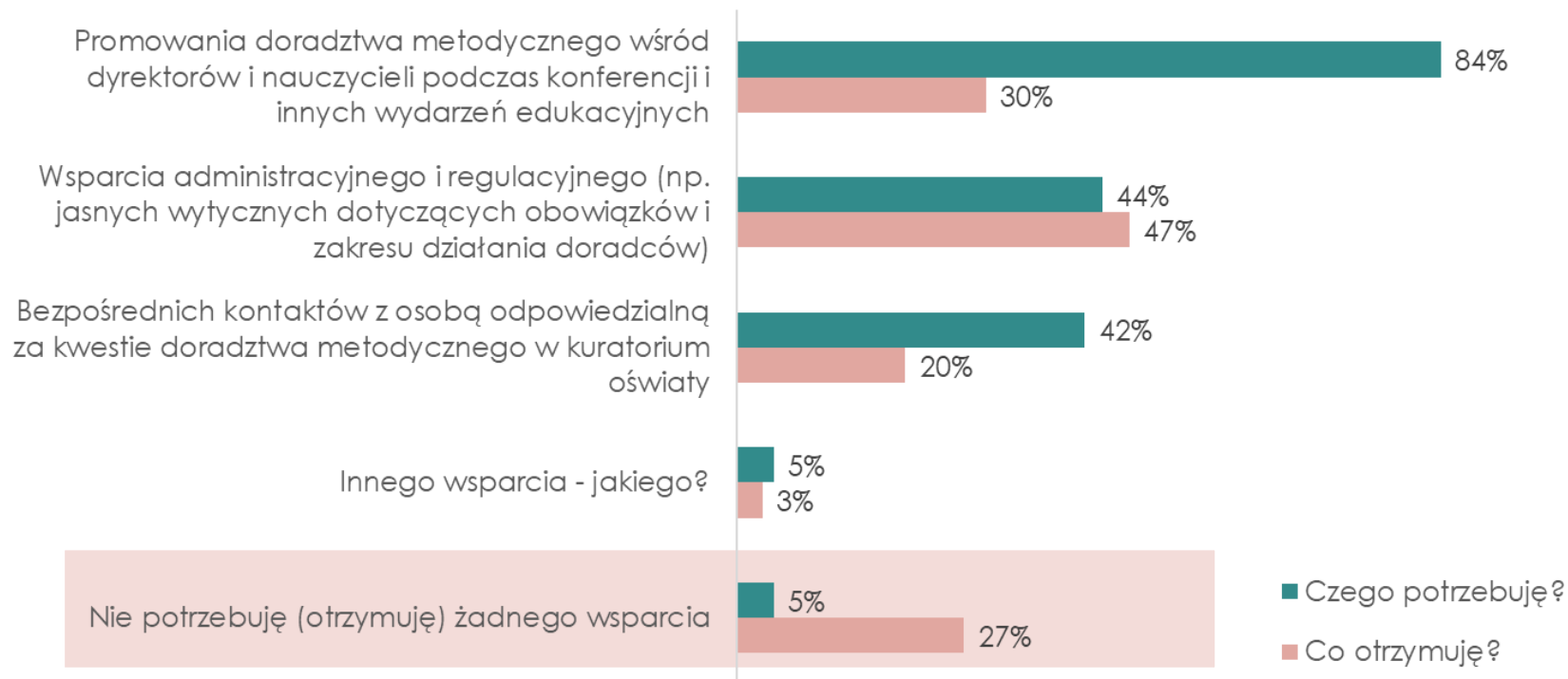
Powolał mnie kurator, umowę ze mną podpisała moja szefowa, a naszym organem prowadzącym jest starostwo powiatowe. Nikt mnie nie pyta, czy to jest normalne. Jeszcze masz swojego dyrektora w szkole. Cztery instytucje są zaangażowane, żeby mi dać 6 godzin tygodniowo w ośrodku (...)

(FGI, doradcy metodyczni)

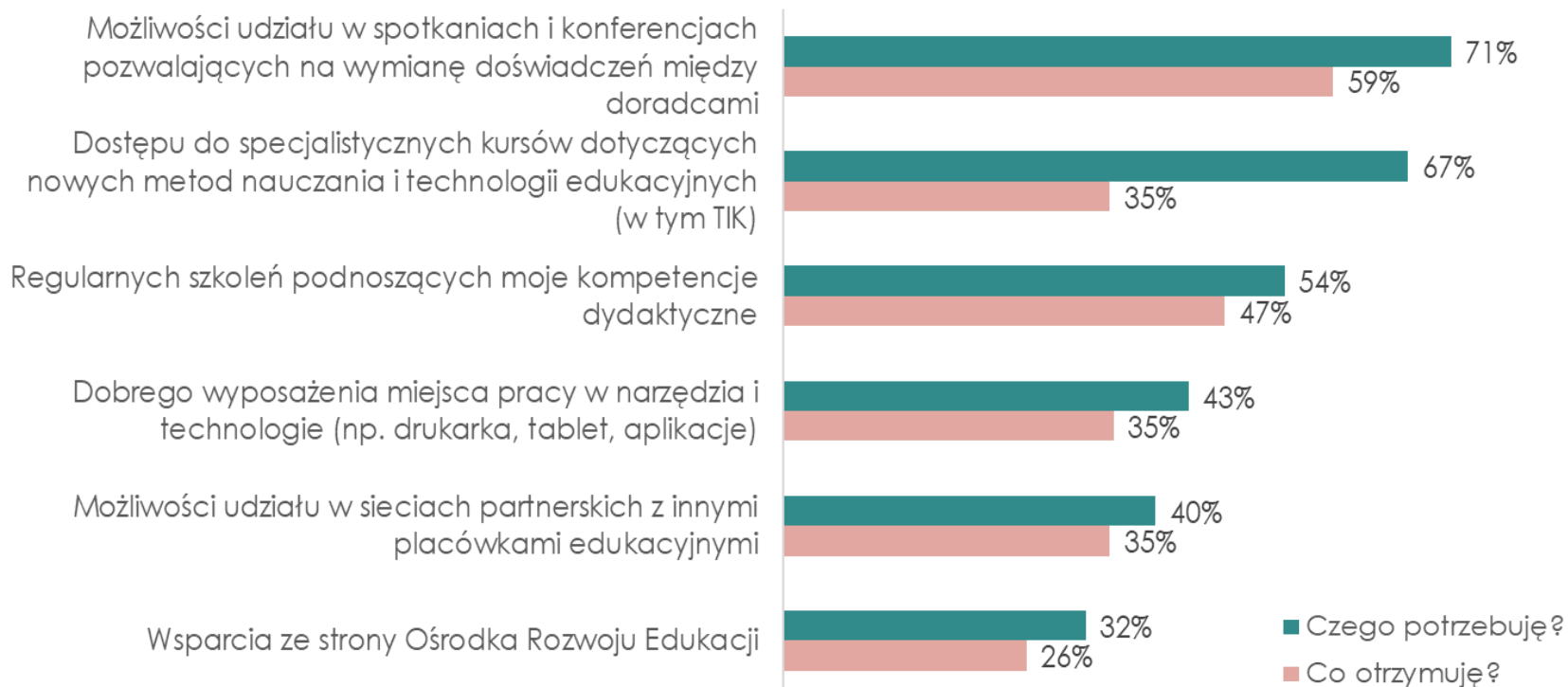
WSPARCIE DORADCÓW PRZEZ KURATORIA OŚWIATY

C2. Jakiego wsparcia w realizacji swoich zadań doradczych potrzebuje Pan\i od kuratorium oświaty? | C2. Jakiego wsparcia w realizacji swoich zadań doradczych potrzebuje Pan\i od kuratorium oświaty? Pytania wielokrotnego wyboru (n=668)

WSPARCIE DORADCÓW PRZEZ PDN (1/2)

C1. Jakiego wsparcia w realizacji swoich zadań doradczych potrzebuje Pan\i od placówki doskonalenia nauczycieli? | C1B. A jakie wsparcie w realizacji swoich zadań doradczych otrzymuje Pan\i od placówki doskonalenia nauczycieli?
Pytania wielokrotnego wyboru (n=668)

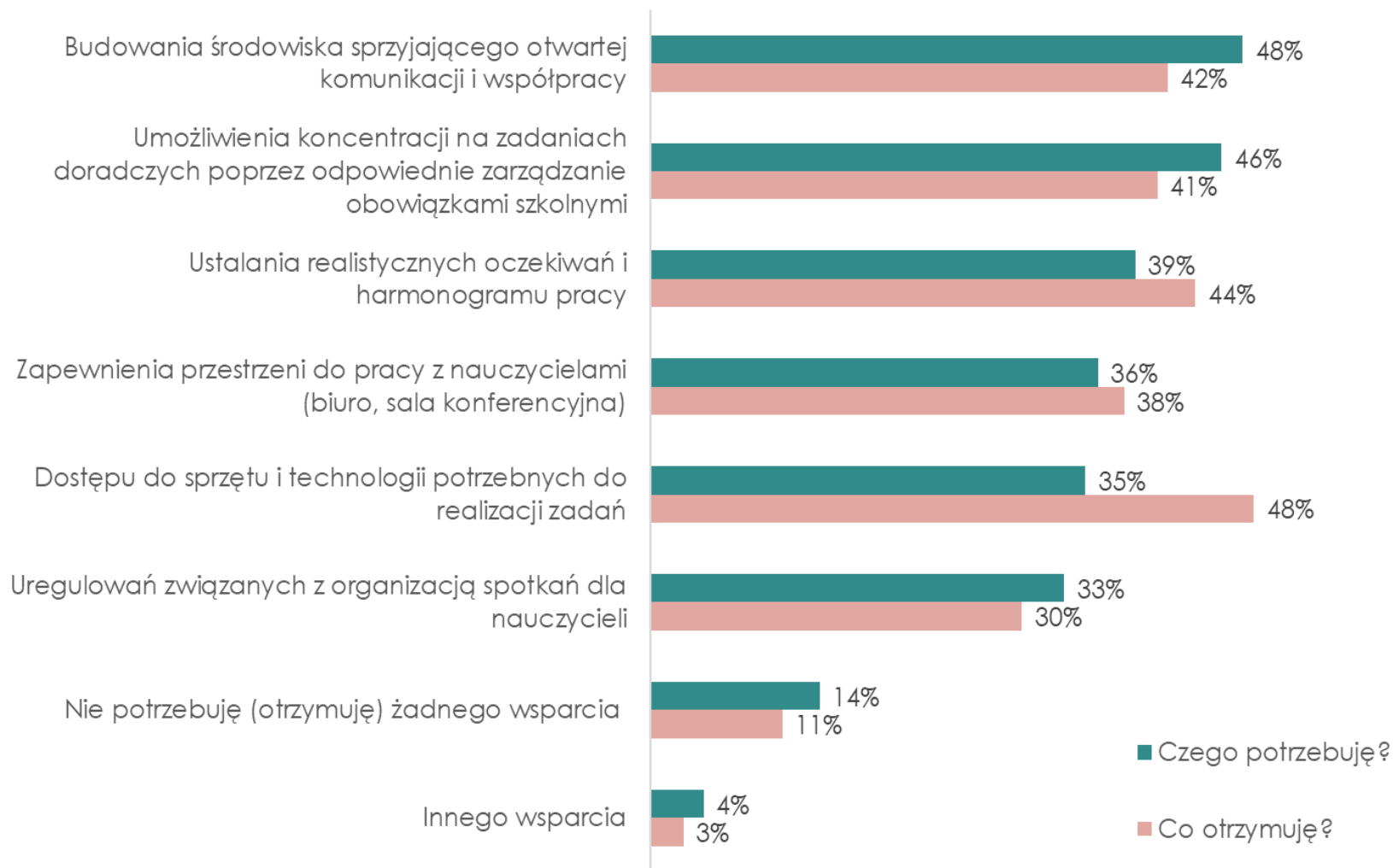
WSPARCIE DORADCÓW PRZEZ PDN (2/2)

C1. Jakiego wsparcia w realizacji swoich zadań doradczych potrzebuje Pan\i od placówki doskonalenia nauczycieli? | C1B. A jakie wsparcie w realizacji swoich zadań doradczych otrzymuje Pan\i od placówki doskonalenia nauczycieli? Pytania wielokrotnego wyboru (n=668)

WSPARCIE DORADCÓW PRZEZ SZKOŁY

C3. Jakiego wsparcia w realizacji swoich zadań doradczych potrzebuje Pan\i od szkoły, w której Pan\i pracuje? | C3B. A jakie wsparcie w realizacji swoich zadań doradczych otrzymuje Pan\i od szkoły, w której Pan\i pracuje? Pytania wielokrotnego wyboru (n=668)

DYREKTORZY SZKÓŁ ZATRUDNIAJĄCY DORADCÓW

Istotna jest współpraca między wszystkimi podmiotami: doradcami, placówkami doskonalenia nauczycieli, kuratoriami oraz szkołami. Istotnym elementem tego procesu powinno być włączenie dyrektorów szkół, którzy, mimo swojej kluczowej roli, wciąż pozostają nieco na uboczu systemu.

Dyrektorzy szkół często traktują funkcję doradców metodycznych jako „odbierającą” im nauczycieli. **Warto wzmocnić współpracę na linii doradcy – dyrektorzy szkół,** aby ci ostatni nie byli postrzegani jako przeciwnicy systemu, lecz jako jego partnerzy.

kandydaci na doradców mają kłopot z dyrektorami szkół, w których są zatrudnieni, że ci dyrektorzy ze względu na problemy kadrowe nie zawsze wyrażają zgodę na to, aby taki nauczyciel startował na stanowisko doradcy, (...), ponieważ jemu zależy bardziej, żeby on był tutaj na terenie szkoły i miał więcej godzin. Dla nich nie zawsze jest to prestiż dla szkoły, którą reprezentują.

U nas z pozyskiwaniem doradców metodycznych jest bardzo trudna sprawa. Jest mało chętnych, aby zostać doradcami.

(FGI, pracownicy kuratoriów oświaty)

REKRUTACJA DORADCÓW METODYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

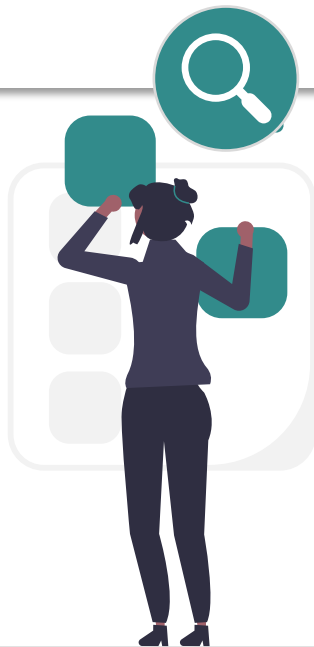

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

DYREKTORZY SZKÓŁ ZATRUDNIAJĄCY DORADCÓW

Dobłą praktyką jest angażowanie w proces rekrutacji dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli.

Jako osoby odpowiedzialne za późniejszy nadzór nad doradcami metodycznymi, dyrektorzy PDN powinni mieć możliwość aktywnego udziału w podejmowaniu decyzji o ich zatrudnieniu. Należy jednak zachować ostrożność, aby proces ten nie stał się dodatkowym obowiązkiem zarówno dla dyrektorów, jak i dla odchodzących doradców.

(...) to kolejny paradoks. Te rozmowy są przeprowadzane w kuratoriach oświaty, a my otrzymujemy doradcę już z nadanymi uprawnieniami i powołaniem. I mamy go zatrudnić. Nie mamy żadnego wpływu na to, żeby go zweryfikować. Akurat w naszym przypadku osoby te współpracowały z nami od lat i je znaleźliśmy. Natomiast słyszałam od kolegów, że zdarzało się, iż dostawali kogoś, kto zupełnie nie nadawał się do tej roli, ale musieli go przyjąć, bo taka była procedura.

(FGI, dyrektorzy placówek doskonalenia nauczycieli)

KRYTERIA REKRUTACYJNE

OCENA PRACY

Kandydat na stanowisko doradcy metodycznego powinien posiadać co najmniej dobrą ocenę swojej pracy → warto rozważyć jego podwyższenie lub modyfikację tego wymagania, aby rzeczywiście pełnił funkcję selekcyjną, a nie jedynie proceduralną.

AKTUALNOŚĆ OCENY

Ważne jest też doprecyzowanie, jak aktualna powinna być ocena pracy → dobrym rozwiązaniem mogłoby być **określenie jej ważności na maksymalnie pięć lat wstecz**.

CECHY SZCZEGÓLNE

Wyzwaniem jest sposób rekrutacji doradców, który powinien umożliwiać dotarcie do nauczycieli o wyjątkowych kompetencjach i doświadczeniu → konieczne jest zatem **określenie jasnych wytycznych dotyczących wyróżniających cech i sukcesów zawodowych nauczycieli aplikujących na to stanowisko**.

Tutaj trzeba docierać do ludzi, którzy są wyjątkowi, którzy mają za sobą takie doświadczenia, jakich inni nie mają. Albo niewiele osób ma. Co jest najistotniejsze według mnie dla doradztwa - to, że doradcą się nie zostaje nawet z tytułu namaszczenia powierzenia. Doradcą może być człowiek, który jest po prostu wyjątkowy.

(FGI, pracownicy kuratoriów oświaty)

SPOSÓB ZATRUDNIENIA DORADCÓW I WYNIKAJĄCE Z NIEGO OBCIĄŻENIA

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

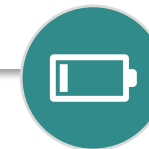

 OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Doradcy łączą swoje obowiązki nauczycielskie z pracą doradczą pracując na 1,5 etatu. Choć takie rozwiązanie pozwala im utrzymać bezpośredni kontakt z uczniami i środowiskiem szkolnym, w praktyce **często prowadzi do nadmiernego obciążenia pracą.**

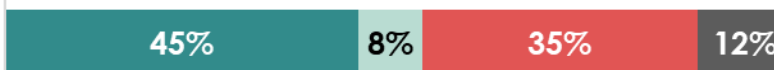

W szczególności problematyczne jest **łączenie funkcji doradcy z pełnym etatem nauczyciela, obowiązkami wychowawcy klasy i dyrektora oraz nadgodzinami**, co skutkuje ograniczoną dyspozycyjnością do pracy jako doradca metodyczny.

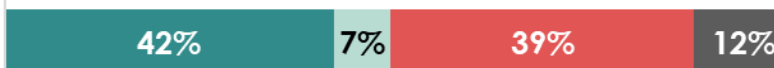

Czy funkcjonujące w Polsce rozwiązania w zakresie doradztwa metodycznego mają wpływ na jego efektywność w kontekście wsparcia nauczycieli? (n=668)

Wymiar etatu pracy doradców metodycznych*

Proporcje między wymiarem zatrudnienia w szkole a w placówce doskonalenia nauczycieli

- Odpowiedni/e (*wystarczający)
- Nie ma wpływu na efektywność wsparcia nauczycieli
- Nieodpowiedni/e (*niewystarczający)
- Nie wiem, nie mam zdania

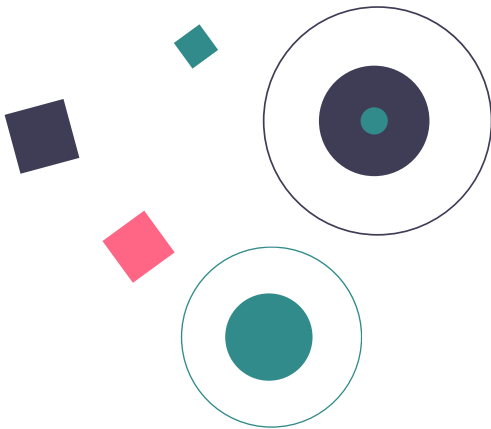
Nauczyciel chce w szkole mieć ten etat i wówczas zejście do pół etatu w szkole wiązałoby się z taką niepewnością, co kiedyś. Rozporządzenie o doradztwie metodycznym albo system doradztwa metodycznego funkcjonuje tu i teraz. Nie wiadomo co będzie za rok, 2, 3, 5. Natomiast ten etat to jest pewna stabilizacja dla nauczycieli. (...) Jeśli pójdę na zniżkę to nie wiadomo, czy będę miał powrót do szkoły kiedyś.

(FGI, dyrektorzy placówek doskonalenia nauczycieli)

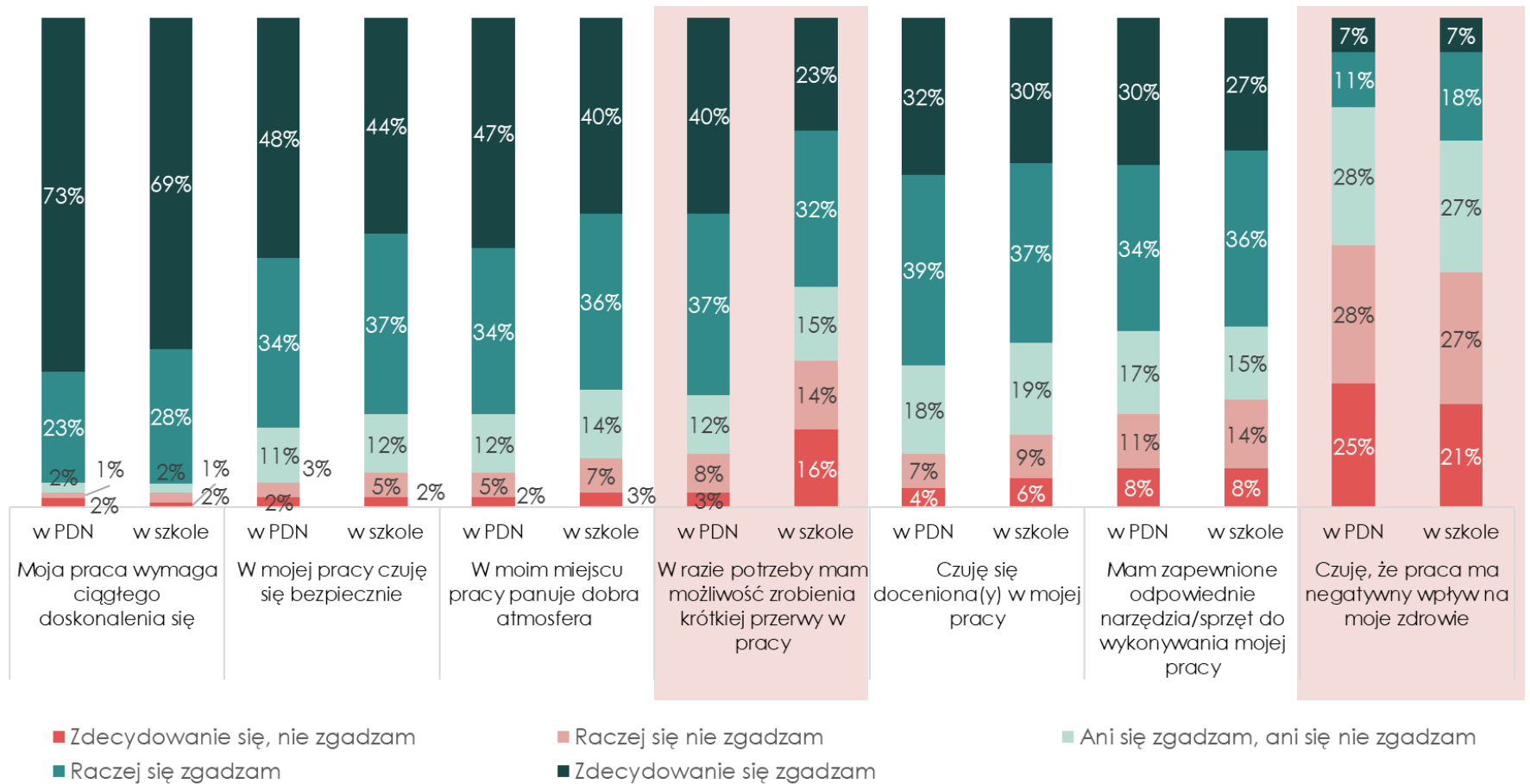
Ja jestem zdecydowanie za opcją starą. To znaczy, kiedy jednak doradca metodyczny pracował w szkole na określonym, ograniczonym etacie, więcej pracy wkładał w pracę doradcy metodycznego. Z doświadczenia, które jest w tej chwili obserwuję osobiście, że niestety doradcy metodyczni są przeciążeni, jeżeli chodzi o pracę, z tego względu, że czasami w szkołach mają, pełny etat, a czasami się zdarzają nawet i nadgodziny.

(FGI, pracownicy kuratoriów oświaty)

PORÓWNANIE PRACY W PDN I W SZKOLE

C9.1 Na ile zgadza się Pan/Pani z następującymi stwierdzeniami w odniesieniu do stanowiska doradcy metodycznego/doradczynie metodycznej? N=668

SYSTEM FINANSOWANIA

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

SYSTEM FINANSOWANIA

Dyrekcja zapłaciła mi delegację, dojazd samochodem. Gdybym potrzebował hotel, proszę bardzo. Za wszystkie kursy ewentualnie płaci. A w szkole dyrektorka powiedziała tak, ty jesteś doradcą, my zrobimy zastępstwa za ciebie. Ale ty musisz się dokształcić, żeby nam później pomagać.

(FGI, doradcy metodyczni)

Dyrektorzy placówek nie wiedzą jak rozliczać delegacje, bo środki, które my dajemy, to jest tak naprawdę na wynagrodzenie, pochodne, trzynastki i tak dalej.... To jest kwestia nie dość, że opłacenia doskonalenia takiego człowieka, to jeszcze wyjazdy w teren, gdzie czasami ten doradca jedzie na radę szkoleniową do miejscowości okolicznej i trzeba rozliczyć mu delegację.

(FGI, pracownicy kuratorium oświaty)

(...) ja nie mam sprzętu, na którym mogę pracować. Ja pracuję na swoim prywatnym sprzęcie: komputerze, drukarce

(FGI, doradcy metodyczni)

ROLA I PRESTIŻ DORADCY METODYCZNEGO

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

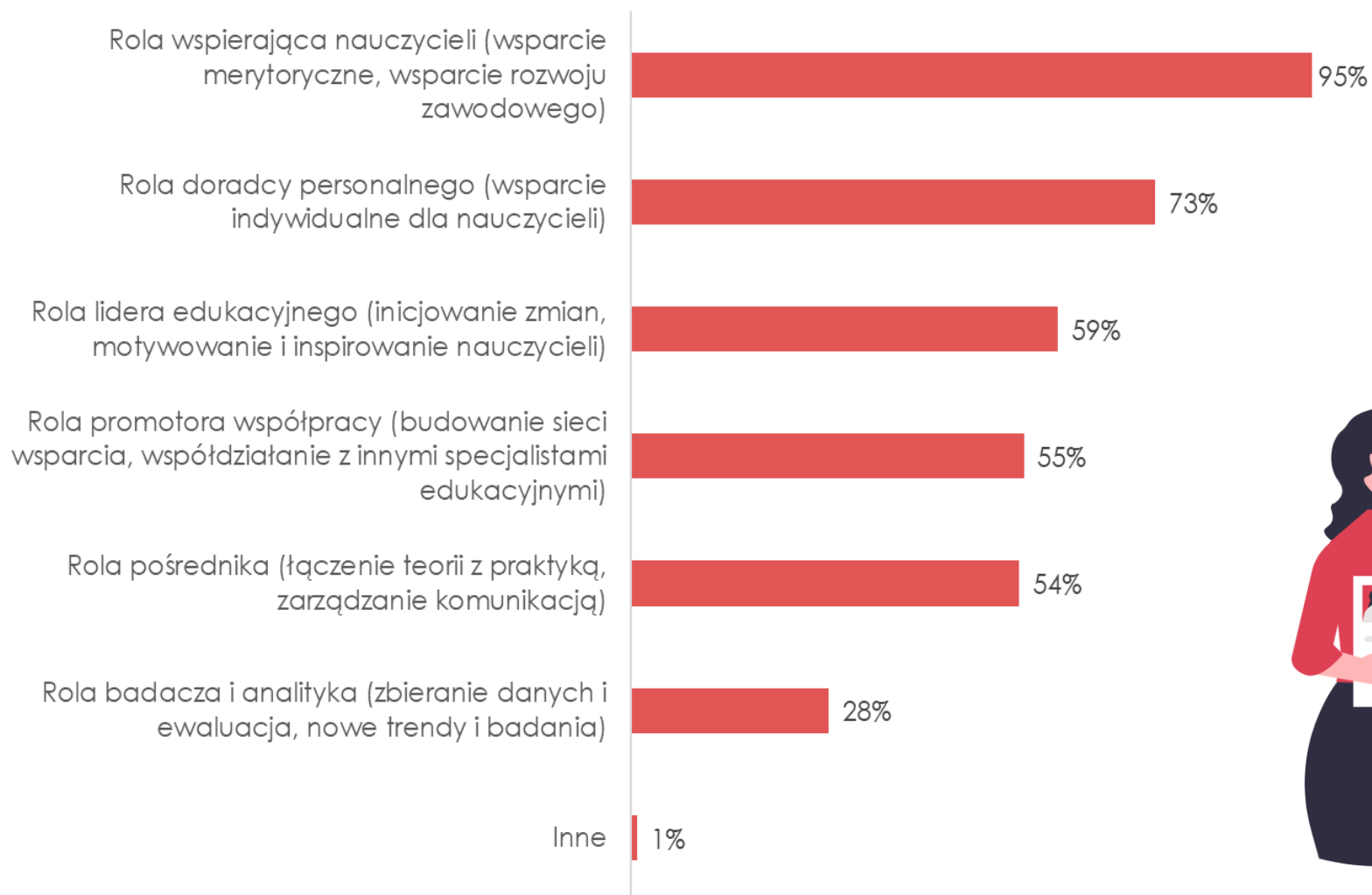
Dofinansowane przez
Unię Europejską

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

— DORADCA WSPARCIEM DLA NAUCZYCIELI —

D2. Jak Pan\i postrzega swoją rolę jako doradcy\doradczyni metodycznego\metodycznej?
Pytanie wielokrotnego wyboru (n=668)

KIERUNKI ROZWOJU KOMPETENCJI DORADCÓW METODYCZNYCH

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

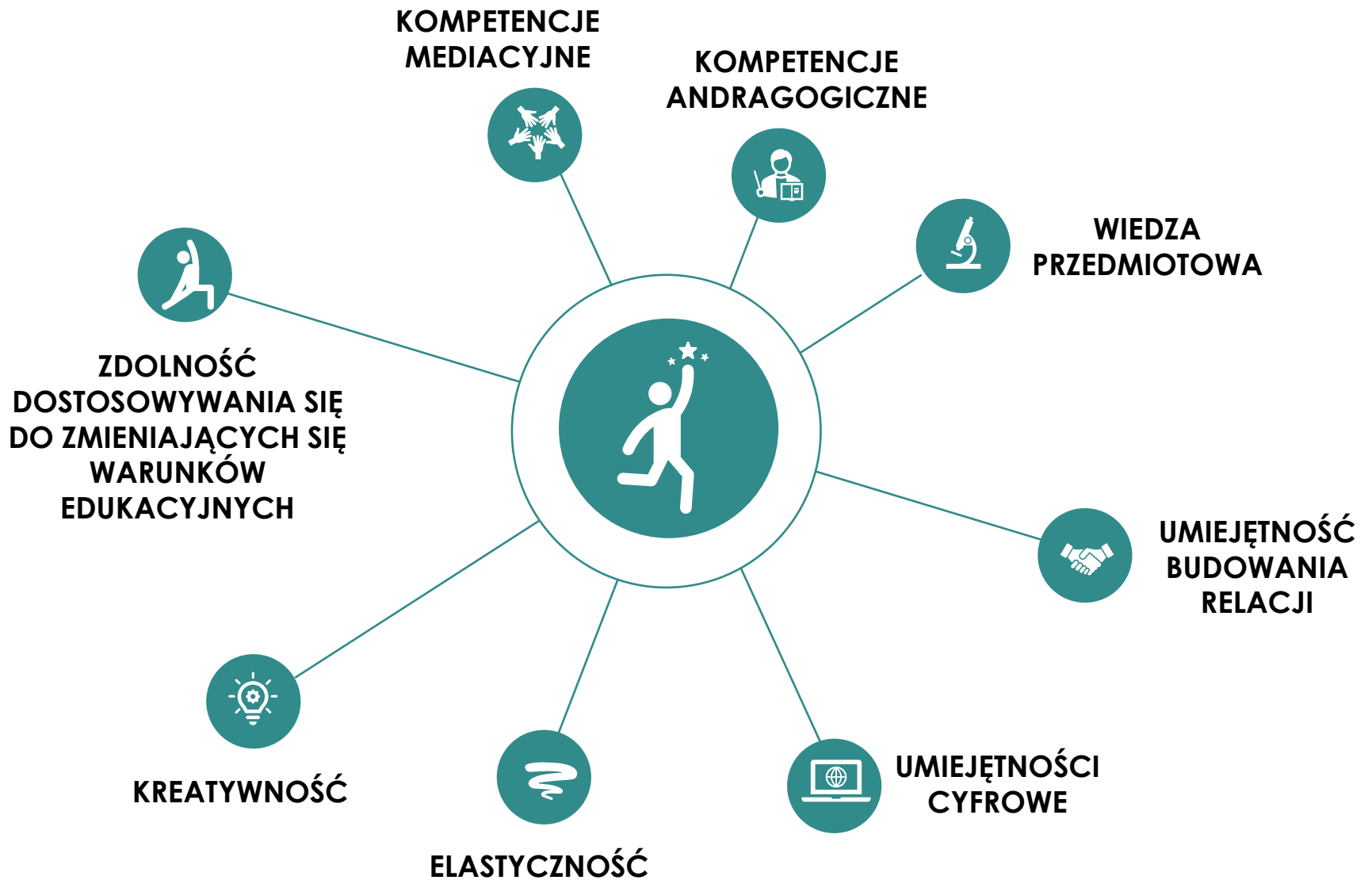
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

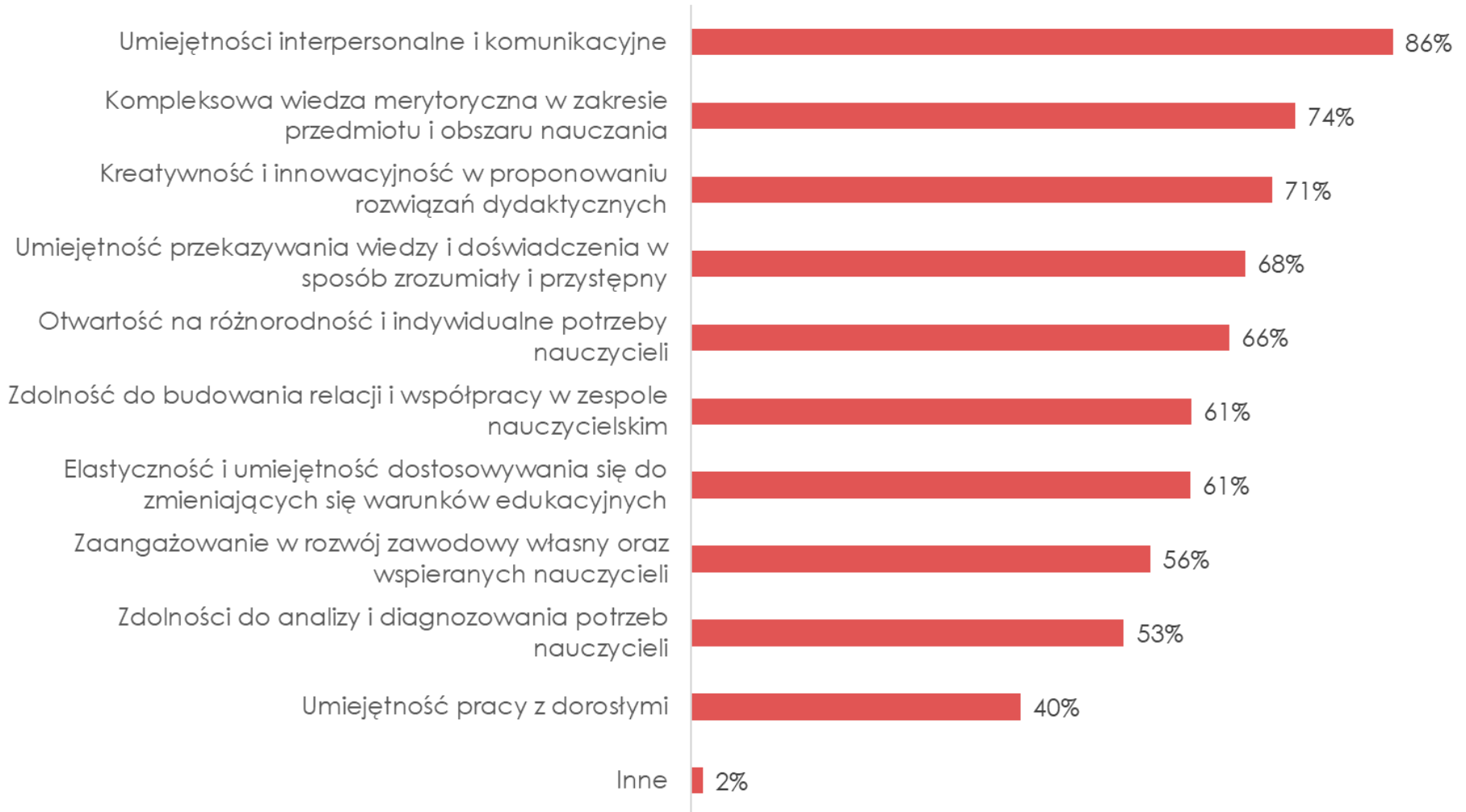
 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

WAŻNE KOMPETENCJE DORADCÓW

KOMPETENCJE NIEZBĘDNE W PRACY DORADCY WG DORADCÓW

B1. Jakie są Pana\i zdaniem najważniejsze kompetencje doradcy\doradczynie metodycznego\metodycznej Pytanie wielokrotnego wyboru (N=668)

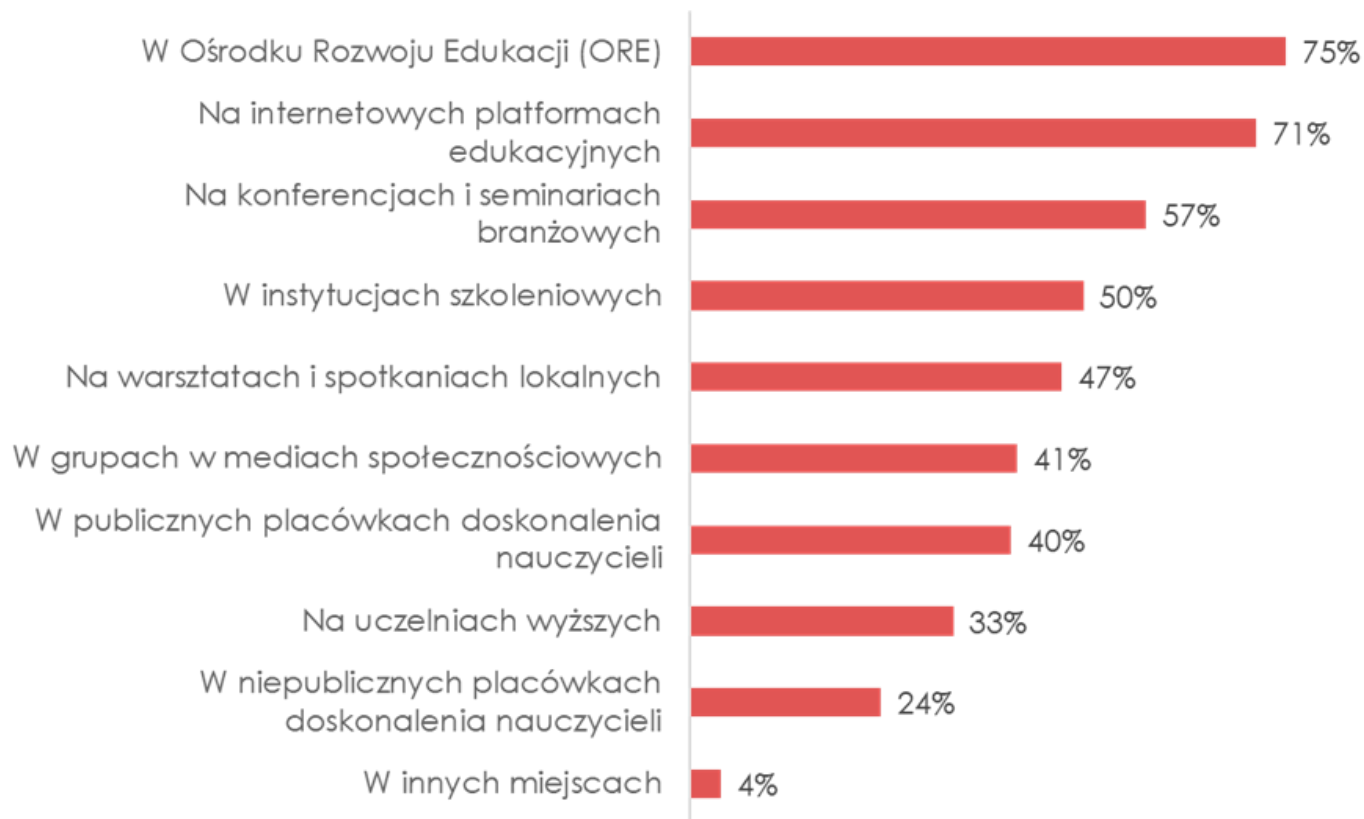
KOMPETENCJE NIEZBĘDNE W PRACY DORADCY WG NAUCZYCIELI

D1. Jakie kompetencje doradców metodycznych są dla Pana/i najważniejsze? Pytanie wielokrotnego wyboru (n=15 156)

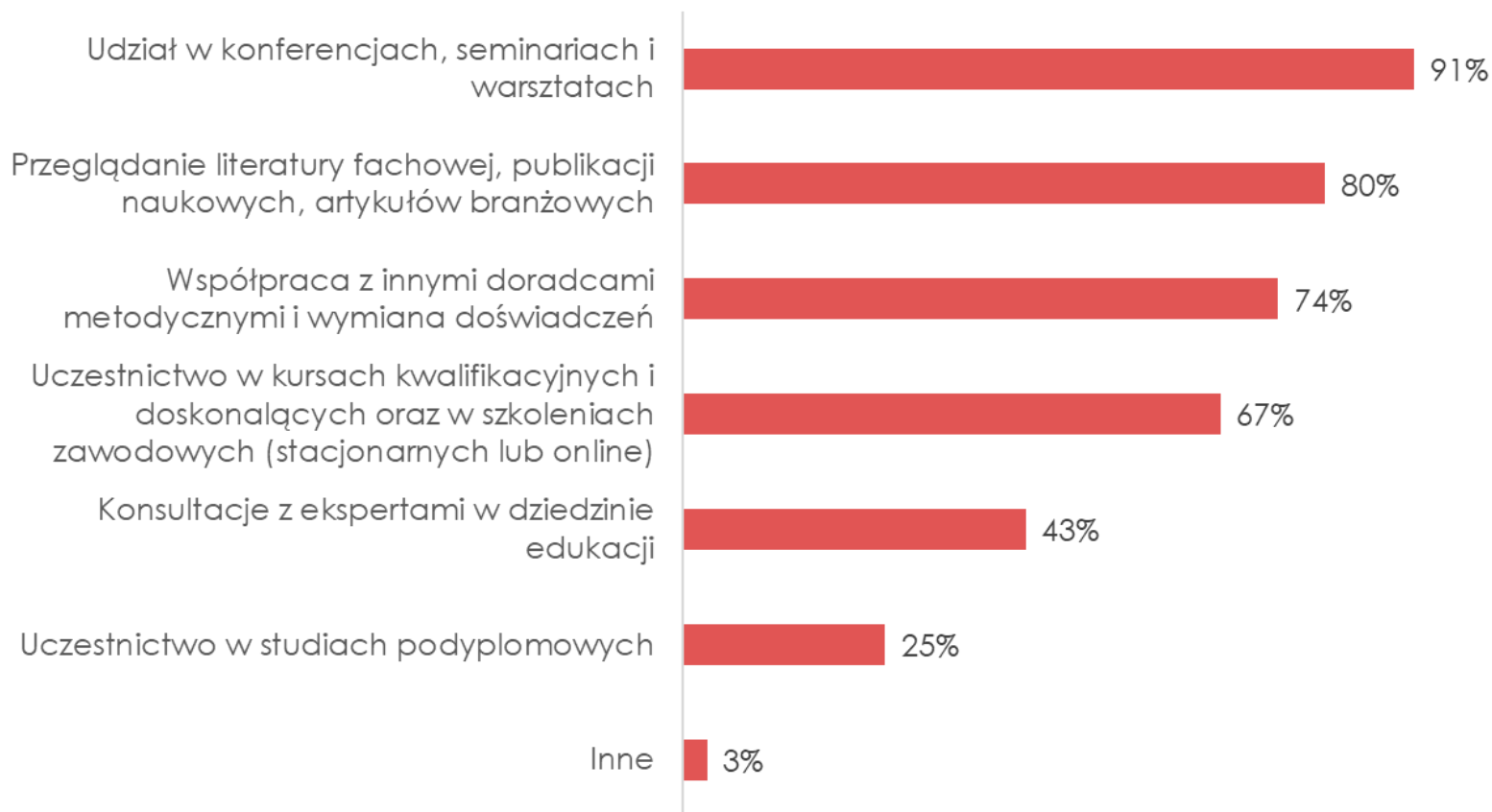
PODNOSZENIE KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI

C6. Gdzie poszukuje Pan\i wsparcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji? Pytanie wielokrotnego wyboru (n=641)

— PODNOSZENIE KOMPETENCJI I KWALIFIKACJI —

C7. W jaki sposób podnosi Pan\i swoje kwalifikacje i kompetencje? Pytanie wielokrotnego wyboru (n=641)

STOSOWANIE SPERSONALIZOWANYCH METOD PRACY Z NAUCZYCIELAMI

Oczekiwałabym wsparcia, ale naprawdę wyjątkowych, dobrych profesjonalistów. Aby ten doradca metodyczny miał szkolenia spore prowadzone przez najlepszych fachowców od tutoring, mentoringu.

(FGI, doradcy metodyczni)

Jeżeli mamy prowadzić mentoring, tutoring czy coaching, to nas trzeba w tym przeszkolić. To nie może być tak, że ktoś zapisze i czy będzie jakiś projekt dotyczący spersonalizowanego dodatku metodycznego, czy go nie będzie, to (...) to nadal nie będziemy mieli kompetencji

(FGI, doradcy metodyczni)

A13. Jak często stosuje Pan\i w doradztwie zindywidualizowane i spersonalizowane metody pracy (w tym: mentoring i tutoring) (n=625)

■ Bardzo często

■ Rzadko

■ Nigdy

■ Często

■ Bardzo rzadko

■ Nie wiem, trudno powiedzieć

SPOSOBY WSPIERANIA NAUCZYCIELI

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

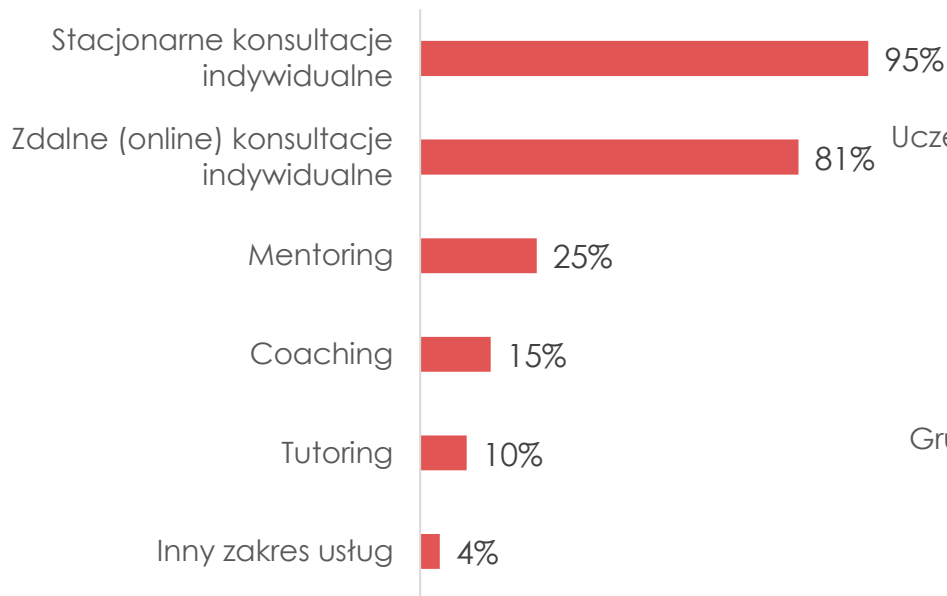

 ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

ZAKRES USŁUG ŚWIADCZONYCH PRZEZ DORADCÓW

A7_1. Jaki zakres usług w formie indywidualnej Pan\i świadczy? | A7_2. Jaki zakres usług w formie zespołowej Pan\i świadczy? (osoby świadczące usługi z zakresu doradztwa metodycznego w formie indywidualnej, n=625 | osoby świadczące usługi z zakresu doradztwa metodycznego w formie zespołowej, n=606)

ZAKRES USŁUG INDYWIDUALNYCH

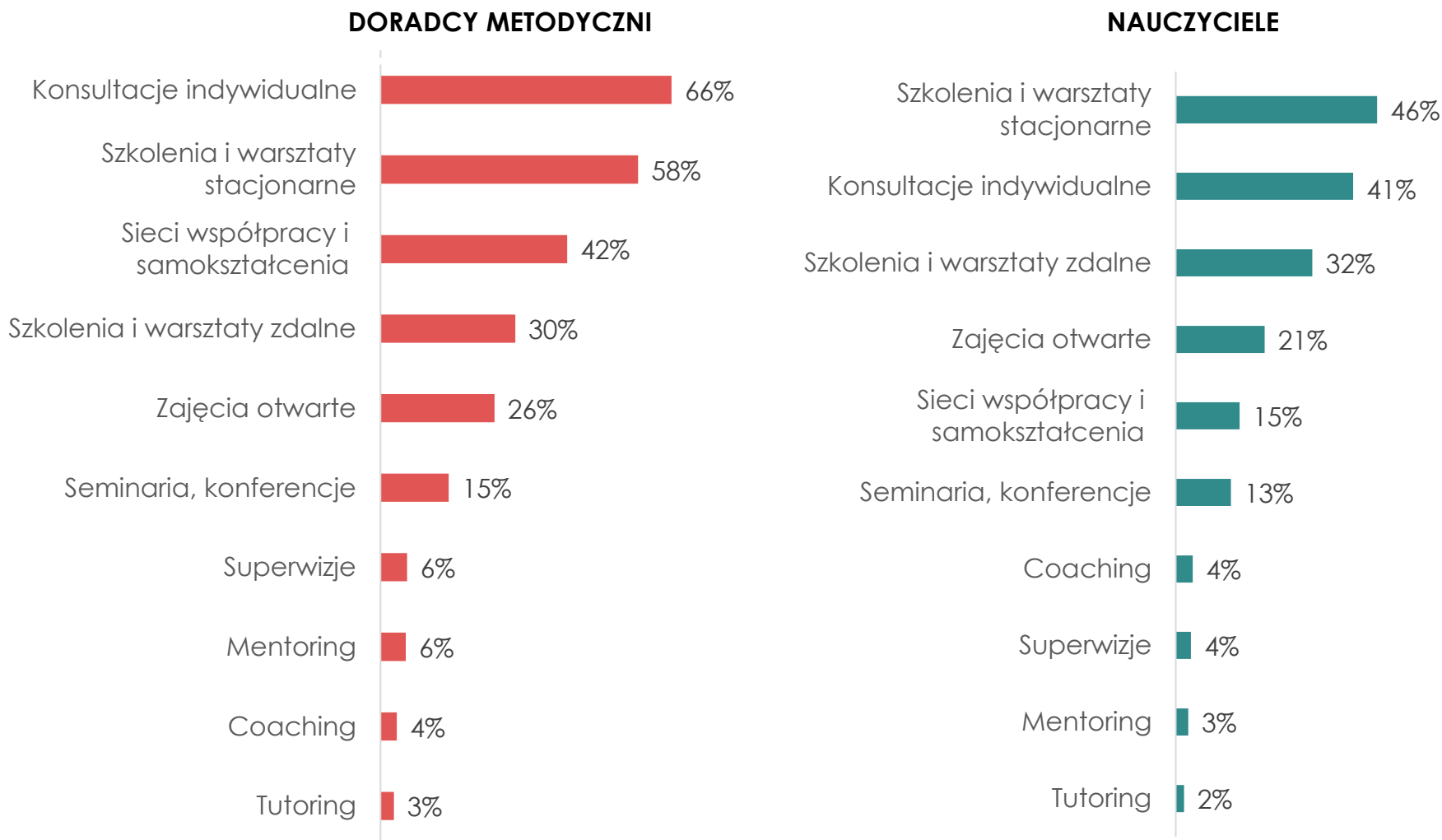

ZAKRES USŁUG ZESPOŁOWYCH

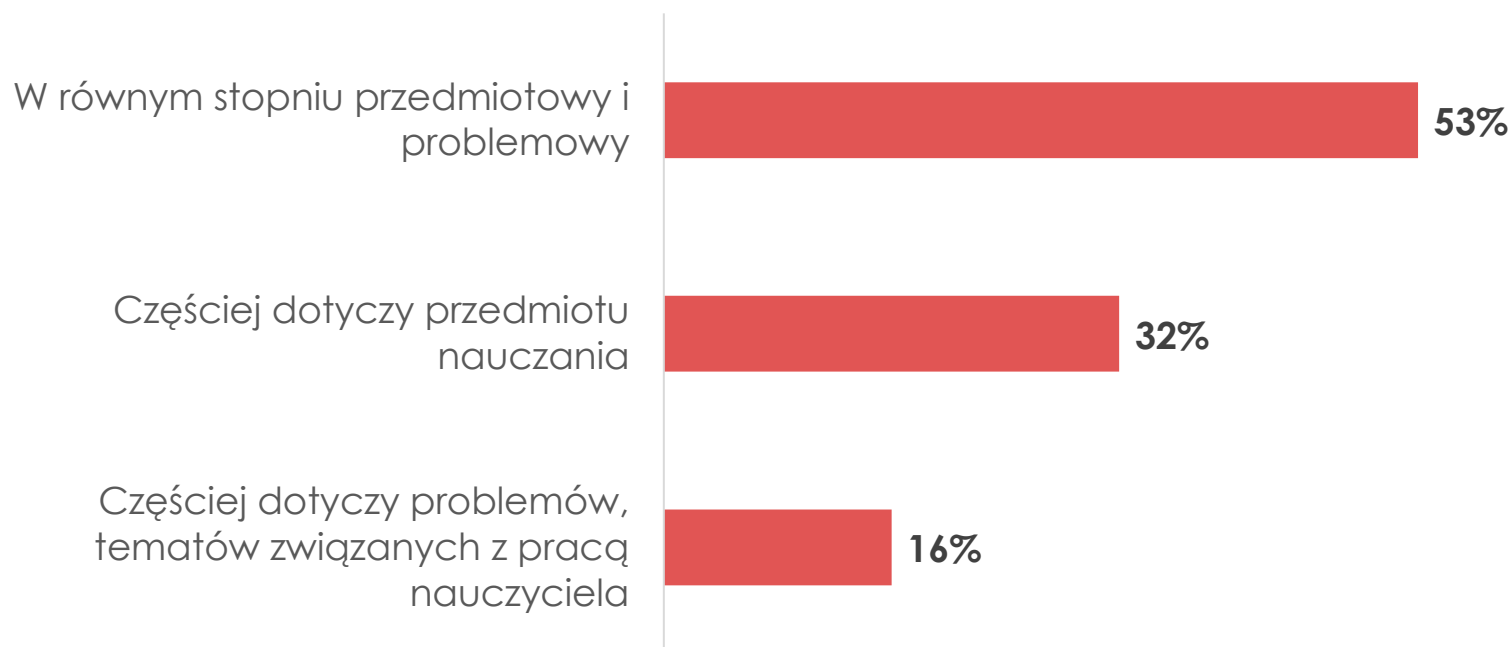
— NAJBARDZIEJ EFEKTYWNE FORMY WSPARCIA —

A6. Które z tych form wsparcia są Pana\i zdaniem najbardziej efektywne? Proszę o wskazanie maksymalnie 3 odpowiedzi (doradcy metodyczni: n= 668, nauczyciele: n= 12268)

METODY PRACY Z NAUCZYCIELAMI

A9. Czy zakres oferowanych przez Pana\ Panią usług częściej dotyczy przedmiotu nauczania czy konkretnych problemów, tematów związanych z pracą nauczyciela?

BARIERY W KORZYSTANIU Z USŁUG DORADCÓW

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

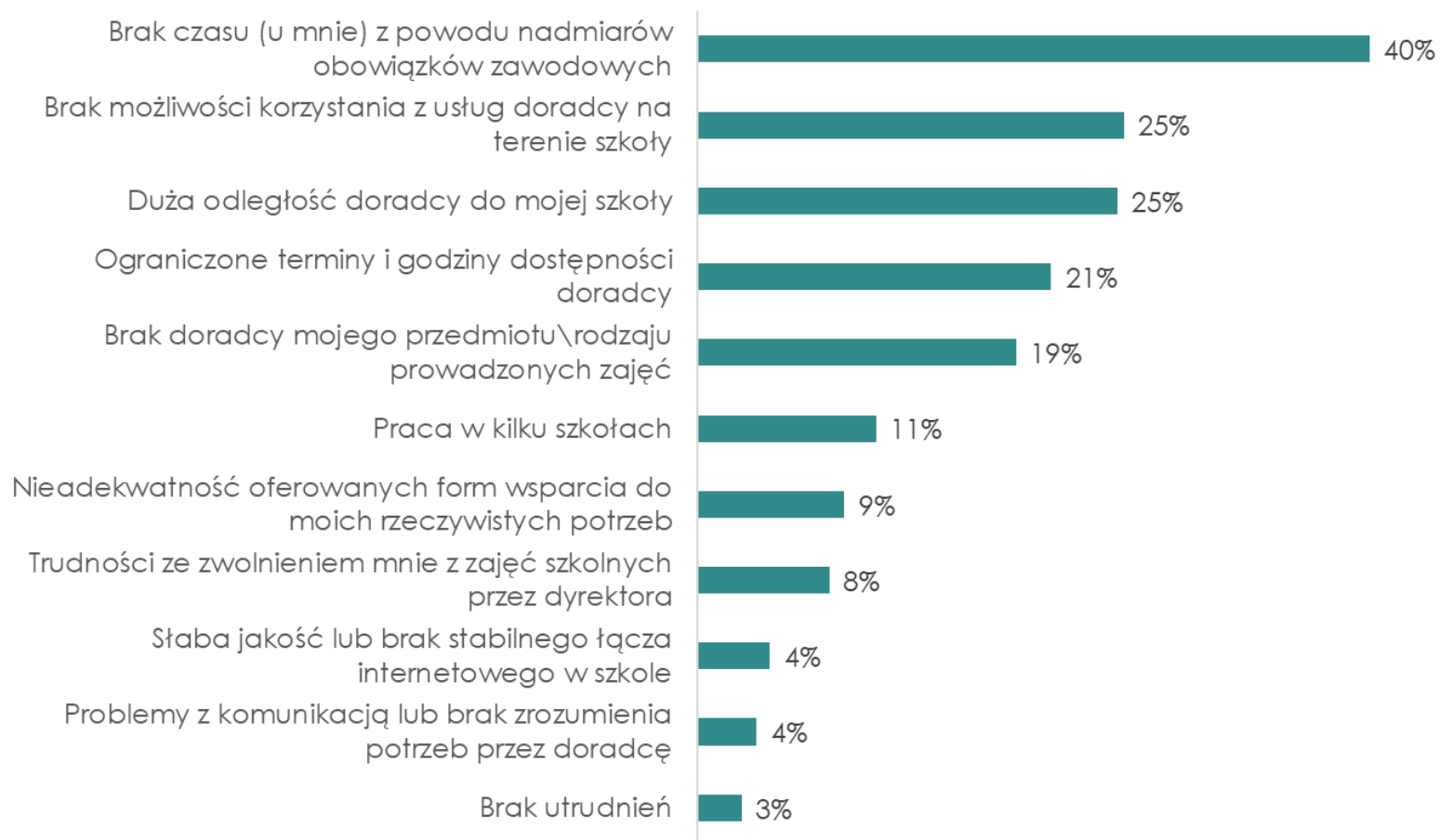
Dofinansowane przez
Unię Europejską

 OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

UTRUDNIENIA W KORZYSTANIU ZE WSPARCIA DORADCÓW

B1. Jakie utrudnienia w kontakcie z doradcami metodycznymi Pan\i dostrzega?
Pytanie wielokrotnego wyboru (n=15 154)

POWODY NIEKORZYSTANIA ZE WSPARCIA DORADCÓW

C1. Z jakiego powodu nie korzysta Pan\i z usług doradcy metodycznego? Pytanie wielokrotnego wyboru (n=7551)

61%

nauczycieli niekorzystających z doradztwa uważa, że mogłoby ono być pomocne w ich pracy

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI

Magdalena Makurat

Starsza Kierowniczka Projektów Badawczych

+48 533 363 570 |

m.makurat@danae.com.pl

DANAE Sp. z o.o.

ul. Bora-Komorowskiego 19B

80-377 Gdańsk

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ORE OŚRODEK
ROZWOJU
EDUKACJI